A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier enige van de laatste titels:

300. — 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neel's avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342 De Neegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vacantie. — 345. De vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldeghem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. — Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De jonge Kolonist. — 358. De herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoë's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 364. De Durver in de Prairie. — 365. De jonge Hovenier. — 366. De sluwe Goochelaar. — 367. De valsche Boudewijn. — 368. De zonderlinge Bezoeker. — 369. De schrik van het Dorp. — 370. De Plaaggeest. — 371. Bij de Eskimo's. — 372. Ewyn, de lijfeigene. — 373. De eenzame hoeve. — 374. Het Schot in den Avond. — 375. De Stiefmoeder. — 376. Gescheiden Vrienden. — 377. Het Avontuur der Kerstzangers. — 378. Hoogmoed gebroken. — 379. De Cirkusjongen. — 380. Uit het Cirkus. — 381. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS Nr 431

Het Spook van Sylt

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

Nr. 431.

A. HANS

HET SPOOK VAN SYLT

I.

Peter Lorsen ging met een zitbad over zijn hoofd langs den weg. Hij had het gehaald bij den smid te Westerland, op het eiland Sylt, dat toen — tachtig jaar geleden — nog Deensch was, maar nu aan Duitschland behoort.

Peter Lorsen moest het bad naar een landbouwer brengen en zou een fooi krijgen. Hij kon nu niet goed zien, waar hij liep. Hij keek maar naar den grond. Plots bonsde hij tegen iemand aan.

— Dommerik! klonk het nijdig.

Peter schoof het bad achteruit. Een meisje, dat hij in den rug gestooten had met zijn bad, keerde zich boos om.

— Maartje, ik wist waarlijk niet, dat gij vóór mij staptet, zei Peter Lorsen.

— Ge moet uit uw oogen kijken!

— Ik kon niet met dat bad.

— Draag het dan anders!

— Wel, we gaan denzelfden kant uit. We kunnen elk een oor vastnemen, en zoo samen het bad dragen.

— Neen, hoor! Ik heb uw gezelschap niet noodig.

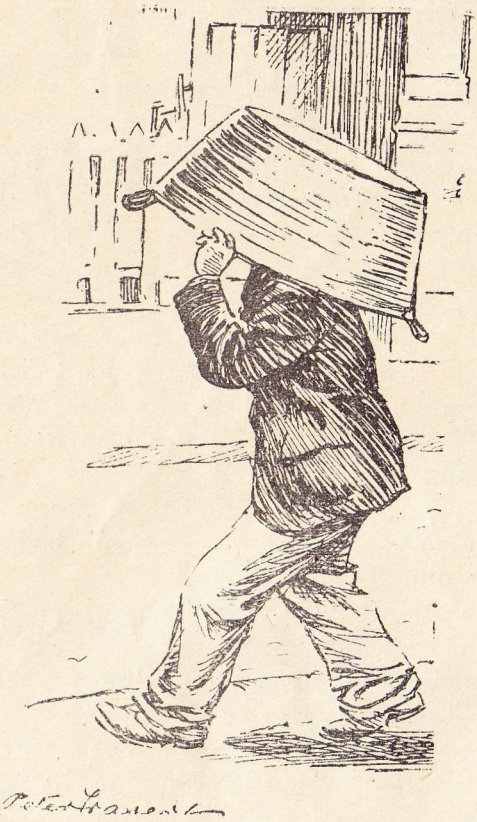

— Ge zijt altijd zoo onvriendelijk tegen mij, Maartje. Dat doet me groot verdriet, hernam Peter huichelend.

— En heb ik er geen reden voor? Wie plaagt er ons altijd? Wie tikt er 's avonds op de luiken, om ons te doen schrikken of balkt allerlei dieren na? Wie heeft er steenen door den schoorsteen geworpen?

— Als er iets gebeurt, wordt het altijd op mij gestoken. Ik ben de zondebok van Rantum.

— Ge zijt een onschuldig lammetje. Toe, ga maar door!

— O, ik heb geen zin om voor u hard te loopen, hoogmoedige meid. Ge denkt, dat ge veel meer zijt dan ik, omdat uw vader kapitein is.

Maartje Geerkens antwoordde niet meer. Ze stapte zelf vlugger voort en nam toen een pad door de duinen. Ze wilde met Peter Lorsen niets te maken hebben. Zijn moeder, een weduwe, moest hard werken voor haar brood. Peter, haar zeventienjarige zoon, voerde weinig goeds uit. Hij was de schrik der buurt. Hij had een paar reizen gedaan als matroos met een schip, maar dat beviel hem niet. Hij was bij een boer in dienst geweest, doch die zond hem weg. Eigenlijk leefde hij nu op kosten van zijn arme moeder, en het kon hem niet schelen, dat men er schande van sprak. Hij woonde evenals Maartje Geerkens op Rantum, een klein dorp van Sylt. Het was eens

veel grooter geweest. Maar de zee knaagt aan deze eilanden en bij hevigen storm rukte ze dan de ondermijnde stukken af, juist zooals het aan de Vlaamsche kust gebeurd is. En men wist nog, van geslacht tot geslacht, dat de groote, schoone kerk van Rantum met haar hoogen toren en looden dak, en de omringende huizen in den Allerheiligenvloed van 1436 door de golven van het land gescheiden werden. Nog jaren stak de kerk boven de zee uit. Visschers haalden het lood van het dak en braken steenen uit de muren, om huisjes te bouwen. En eindelijk stortte de ruïne in. Nu bedekte de vloed het oude Rantum.

Maar niet alleen de zee wekte ontzaglijke schade. Dat deden ook de duinen, die land en weiden met hun zand bedekten. Bij hevigen wind woei nog het zand in wolken op. Het prikte dan den mensch, die zich dan buiten waagde, als met spelden in het gelaat. Het verborg gras en vruchten. Men sprak zelfs van de wandelende of de vliegende duinen. (1)

---

(1) Twee honderd jaar geleden vernielde het stuifzand aldus het dorpje Zuidschoote, tusschen Veurne en Duinkerke. In een nacht stortten kerk en huizen in en werden ze met zand bedekt. Nog steekt de oude kerktoren boven de duinen uit. Het nieuwe dorp werd verder landinwaarts gebouwd, Zoo is het overal langs de Noordzee dezelfde geschiedenis.

En nog breekt het water brokken van Sylt af. Dat zag ik, toen ik het eiland bezocht en bij het Roode Klif stond, waar over eeuwen de bloeiende haven Wenningstad verzonk, die 400 schepen kon bevatten.

Men wees mij een donkere lijn in de golven en zei, dat daar het verdronken land lag. En het Roode Klif helt sterk naar beneden en neemt van jaar tot jaar af.

Rantum was nu een armoedig dorpje. Maar Maartje's vader was kapitein op een Hamburger schoener en verdiende ruim zijn brood.

Maartje was zeventien jaar en lang en slank. Ze leek wel ouder. Ook twee broers voeren op zee. Bijna altijd was Maartje met moeder en Johanna, een kind van een ziekelijke tante, alleen. Dat kind had moeder in huis genomen, om haar zuster, die te Keitum woonde, te verlichten.

Maartje had een eenzaam leven, doch ze was dat gewoon en verveelde zich niet. Ze zorgde voor het stukje land, dat aardappelen en groente leverde, naaide en breide en in den Winter, zooals nu, las ze 's avonds veel.

Ze was thans naar Westerland geweest, het grootste dorp van het eiland, om het een en ander te halen voor Kerstmis, dat overmorgen gevierd zou worden. Maar alvorens ze haar boodschappen aan moeder toonde, stak ze verheugd een brief omhoog.

— Van vader, zei ze. De bode gaf hem mij.
— Laat gauw zien, sprak vrouw Geerkens.
— De brief komt uit Antwerpen.

Vlug las moeder luidop, wat haar man schreef. Kapitein Geerkens vertoefde in de haven van Antwerpen. Hij moest er lossen en dan weer laden voor Spanje. Hij hoopte toch in Februari thuis te zijn.

En moeder en dochter verlangden al naar dien tijd. Het was toch een heel ander leven, als vader bij den haard zat, zijn pijp rookte en levendig vertelde van zijn reizen. In den Winter bleef hij gewoonlijk een paar weken, omdat zijn schip dan te Hamburg nagezien werd. 's Zomers kwam hij enkele keeren voor een paar dagen.

Och, dat was de toestand in veel gezinnen! Het eiland leverde geen werk op voor al die mannen en jongelingen, die dus de zee kozen.

Maartje's broers kwamen gewoonlijk maar eens per jaar naar huis.

De dochter toonde nu alles, wat ze gekocht had. Het kind klapte in de handen, toen ze de versieringen zag voor den kerstboom.

Toen alles bewonderd was, borg Maartje haar boodschappen weg.

Plots werd er voor het huis gefloten.

— Dat is die deugniet, Peter Lorsen, zei Maartje. Hij viel me onderweg ook al lastig. Kijk, nu staat hij daar te dansen als een gek.

— De lummel! Hij zou beter voor zijn moeder werken, bromde vrouw Geerkens.

— Ze is te fier om met een gewoon mensch mee te gaan. Ze denkt, dat ze de prinses van Sylt is, riep Peter. Waarom bouwt ge geen paleis? Maar de Dijkdalman komt 's nachts aan de deur rammelen van hoogmoedig volk! Groote streken, omdat haar vader kapitein is. En als hij eens met zijn schip naar den kelder gaat, wat zijt ge dan? Zeg, ik mag zeker met Kerstmis geen pannekoeken komen eten!

Maartje kon het niet meer verdragen, liep naar buiten en gaf den plaaggeest, die nu het bad neergezet had, een flinke oorveeg.

— Hier hebt ge een pannekoek, zei ze. En maak nu, dat ge weg komt.

Peter scheen eerbied te hebben voor haar kloeke handen, want hij week snel achteruit en bleef dan scheldend staan.

Eensklaps kreeg hij een paar klappen met een paraplu van iemand, die van de andere zijde genaderd was. En toen maakte hij zich geheel uit de voeten. Het was een stoere vrouw, die daar stond.

— Nicht Antje! riep Maartje blijde uit.

— Hadt ge last met dien brutalen kinkel? vroeg de vrouw. Ja, ik zag het wel. Ik kom even binnen, maar ik moet nog naar Kampen, waar ik tot overmorgen blijf.

Ze trad met Maartje in huis en werd ook hartelijk door vrouw Geerkens begroet.

— Ja, ik zit even neer, zei ze. Ik kom al een heel eind, en ik moet nog naar Kampen. Mijn mans zuster wordt morgen vijftig jaar. Ze wilde, dat ik kwam. Wel zoo, Maartje, hadt ge het met dien straatschender aan den stok? Ik heb hem goed geraakt met mijn paraplu. Ik ken hem wel van toen ik hier op Rantum nog woonde. De zoon van vrouw Lorsen!

Nicht Antje was zeer spraakzaam. Ze babbelde maar voort.

— Mijn man beweert dat de Lorsens moeten afstammen van de Hornumsche strandschuimers, die hier vroeger zoo huis hielden, vervolgde ze. En het kan best, dat deze rakker van hen zijn valsche streken in het bloed heeft. Die roovers zijn nog zoo lang niet verdwenen. Ha neen, 't is op zijn best honderd jaar geleden, dat ze Manne van Archsum beroofden en vermoordden Manne, die nu als Dijkdalman nog in de duinen rond spookt. Ja, Manne strandde hier voor de kust met zijn schip en de Hornumsche zeeschuimers waren er als de kippen bij, om hem aan te randen, al was hij een Syltenaar. Ze plunderden hem uit en doodden hem dan. Ze stopten hem onder het zand. Maar Manne stak zijn rechterhand omhoog. En de schelmen hakten die af. En sedert loopt Manne

vooral rond Kerstmis rond en steekt met zijn linkerhand die afgehakte rechterhand vooruit.

— Dat is een akelige geschiedenis, zei vrouw Geerkens. Ik heb ze meer gehoord.

— Ze noemen Manne, den Dijkdalman, omdat hij in het Dijkdalzand begraven werd. Ja, die Hornumsche kerels waren echte strandroovers, vervolgde nicht Antje. Maar zoo woonden er ook op de andere eilanden. De gasten van Fohr waren al niet beter.

Fohr is een eiland, dat dicht bij Sylt ligt.

— Ik heb het mijn grootmoeder dikwijls hooren vertellen, ging de spraakzame vrouw voort. Er was een Hollandsch schip met kaas gestrand bij Hornum. En men rolde de bollen kaas over het strand. Kaas was er in alle hutten. De menschen aten er zoo gulzig van, dat ze ziek werden. Dat nieuws hoorden ze op Fohr. En er kwamen twee mannen van ginder bij avond om ook kaas te halen. Ja, die lustten ze op Fohr ook. Maar de Hornummers weerden vreemde kapers. Er stond een van hen op het strand. Juist rees de maan in de verte boven de zee.

— Wat zoudt ge willen? vroeg de Hornummer aan die van Fohr.

— Wel, we hebben gehoord, dat er hier kaas aangespoeld is, zooveel, dat gij ze laat liggen, antwoordde er een. We zouden ook wel een paar bollen kunnen gebruiken.

— Ge komt te laat. Och, kijk, daar drijft er nog een, riep de Hornummer uit en hij wees naar de maan, die boven het water rees. Roei er vlug heen! ried de snaak.

De mannen van Fohr sprongen in hun boot. En wat trokken ze aan de riemen, om de maan te grijpen! De strandlooper haalde vrienden. Wat hadden ze een plezier en nog meer, toen na een uur de beetgenomen kerels beschaamd terugkeerden. De mannen van Fohr moesten allerlei spot hooren. En daarom zeggen ze nu op Sylt nog wel eens van iemand, die iets onmogelijks najaagt: « Hij roeit naar de maan, net als de mannen van Fohr, die meenden, dat ze een Hollandsche kaas konden pakken ». O, grootvader wist daar veel van te vertellen. Ja, de Hornumsche roovers waren wreede kerels. Ze werden gelukkig gevangen genomen en te Westerland aan de galg gehangen. Hoe kom ik nu zoo over hen te spreken? O, ja, door dien deugniet Lorsen. Voorzeker zal hij van dat volk afstammen. Ze moesten hem maar naar een gesticht op het vasteland sturen. Er komt toch niets van hem terecht. En hier doet hij de menschen last aan.

Vrouw Geerkens wilde nicht Antje over die oude verhalen doen zwijgen.

— Eet een boterham met ons mee, zei ze.

— O, neen, dank u. Ik moet nog naar Kampen en ik zit mijn tijd te verbabbelen. Ik ben ook

al bij Kaatje Boon binnen geweest, ze is maar ziek; en dan hield Wieske Luden me een half uur op met een verhaal over haar man, die zijn voet verstuikt heeft.

— Zoo zijt ge al een tijd van huis en een boterham zal smaken. Kijk, Maartje is al brood aan het snijden.

— In de gauwte dan...

Maar nicht Antje had toch nog geen haast. Ze ratelde maar door, ook onder het eten en pas een half uur later nam ze haar korf en haar paraplu om de reis naar het Noorden te vervolgen.

— Het zal vlug donker zijn. En ik zou niet gaarne den Dijkdalman ontmoeten, gekte ze.

Hartelijk nam ze afscheid en ze beloofde op den terugtocht nog eens aan te komen, om te vertellen, hoe het feest geweest was.

Moeder en dochter deden haar uitgeleide tot op den weg.

Maartje ruimde de tafel op en dan nam ze haar spinnewiel om de wol van de eigen schapen te spinnen.

Spoedig was het donker. De deur en de luiken werden gesloten; het vuur brandde lustig, de lamp verspreidde een zacht licht en tevreden zaten vrouw Geerkens en Maartje in hun eenzame woning. Johanna speelde met een pop tot ze om zeven uur naar bed werd gebracht. Ze sliep bij Maartje, die goed voor haar nichtje zorgde. Het

kind zei een gebedje voor om van God herstel te vragen voor de zieke moeder.

Te negen uur legden vrouw Geerkens en Maartje zich ook ter ruste. De dochter vreesde soms wel deze eenzaamheid. Ze zou liever te Westerland wonen, maar moeder was aan dit huis gehecht. Ze had het van haar ouders geërfd.

Vanavond voelde Maartje ook wat angst. Gelijk de meeste eilanders, die daar op een smalle strook land in de zee woonden en zooveel stormgebulder hoorden, was het meisje bijgeloovig.

Waarom had nicht Antje die akelige geschiedenis van Manne, den Dijkdalman opgehaald?

Maartje kende het verhaal wel. Verleden Winter, een dag na Kerstmis, had de oude Siemen, die met visch leurde, Manne ontmoet en er de vlucht voor genomen. Er waren zulke akelige dingen op Sylt gebeurd. Na een storm spoelden er soms verdronken zeelieden aan. Vroeger begroef men die in de duinen, bij de plaats, waar men ze vond, zonder kist of eenige plechtigheid, maar de voogd: de overste van het eiland, had voor deze onbekenden een begraafplaats laten aanleggen. (1

(1) Toen ik op Sylt vertoefde, heb ik ook dit kerkhof bezocht, dat zeer net onderhouden wordt. Op een zerk staat een roerend gedicht over hen, die op zee sterven, ver van familie en in den vreemde als onbekenden begraven worden, maar wier « huis » de Hemel is.

En rond Sylt waren dorpen verzonken.

Huiverend legde Maartje zich te bed, naast het slapend kind. Het zou veel plezieriger zijn als vader en de broeders altijd thuis waren. De menschen te Niebul en Hussum op het vasteland, plaatsen waar ze in den Zomer wel eens heen voer met een visscher, leefden toch veel rustiger. Men zei, dat heel Sylt eens moest verzinken in de Noordzee, die men wel Moordzee mocht noemen. En toch bleven de menschen er.

Plots richtte Maartje zich op. Wat hoorde ze nu? Er werd op de deur geklopt. Moeder riep haar al.

— Ik kom, antwoordde Maartje.

Wie kon er nu nog zijn, zoo laat? Een van de buren, die hulp noodig had, waar misschien iemand ziek was gevallen. Dan kwam men dikwijls naar moeder, die allerlei geneesmiddelen in huis had. De naaste gebuur woonde vijf minuten gaans van hier.

Maartje stond vlug op en kleedde zich wat. In een paar oognblikken was ze beneden.

— Er wordt geklopt. Vraag eens wie daar is, zei vrouw Geerkens van uit haar bedstede in de woonkamer.

Eerst stak het meisje de lamp aan. Als ze iemand moest binnen laten, moest die dan toch niet in het donker sukkelen. Dan opende

ze de binnendeur van het ruime portaal. Weer klopte men.

— Wie is er daar? vroeg ze.

— O, Maartje, ik ben het, Johanna Siemen. Mijn dochter is zoo ziek geworden... ik kom om een drankje van uw moeder, klonk een klagende stem.

Het was wel deze van de oude visscherswedu we uit de duinen.

Maartje aarzelde dan ook geen oogenblik, schoof de grendels weg, draaide den sleutel om, en opende de voordeur.

— Kom binnen! noodigde ze vriendelijk.

Een gebogen gestalte, gehuld in een doek, trad in het portaal en volgde het meisje in de kamer.

— En wat scheelt uw dochter? vroeg Maartje medelijdend.

Eensklaps schaterde een helle lach. Van onder den zwarten doek kwam het treiterend gelaat van Peter Lorsen.

De schelm had een dikken stok in de hand. Maartje gilde eerst van schrik. 't Leek wel of er een roover binnen kwam. Dan werd ze woedend.

— Gemeene deugniet! riep ze uit. Moeder, vervolgde ze, het is Lorsen, die zich voor deed als Johanna Siemen.

— Moet ik nu die klappen van u en uw valsche nicht Antje eens terug betalen? vroeg de indringer. Ik heb hier een goeden stok.

Vlug greep Maartje den stevigen koteraar van den haard. Ze was nu niet bang meer.

— Raak me eens aan, deugniet! En dadelijk buiten! beval ze.

Maar Peter schermde behendig met zijn knuppel.

— Ik zal morgen naar den voogd gaan! dreigde vrouw Geerkens uit de bedstede.

— Dat is als een stem uit een kelder! plaagde Peter voort. Ligt ge warm onder de dekens, moedertje? Och, ik wandel 's avonds eens gaarne rond. Dan is het zoo rustig buiten, en de zee zingt zoo schoon. Maar ik wilde Maartje haar valsche streken afleeren. Kan ik de oude, kromme Johanna Siemen niet goed nadoen? Juist haar stem, hé! Het mensch ligt rustig te slapen. Maartje, ik had u goed beet, he!

— Het is een schande! zei vrouw Geerkens. En wilt ge nu weg gaan?

— Ik was juist van plan een lekkere theepunch met u beiden te drinken en wat gezellig te praten. Wat doet ge zoo vroeg in uw nest? Het is nog geen tien uur. Kom, kom, rakel het vuur op. We kunnen beter vrienden zijn dan vijanden Laat ons een kaartje leggen.

Maar met een vlugge beweging sloeg Maartje hem den knuppel uit de handen, en gaf den brutalen vlegel toen een fikschen klap op den schouder. Het was er een, die aankwam.

— Valsche feeks! schreeuwde Peter, maar toen het meisje haar wapen weer verhief, liep de slungel haastig door het portaal heen.

Vóór de deur barstte hij in gemeene scheldwoorden uit. Bij den haard stond een emmer water. Maartje nam dien, trad naar de voordeur en goot het water over Peter uit. De jongen schreeuwde van schrik.

— O, ik ben doornat! kreet hij.

— Water is niet droog! spotte Maartje en sloot de deur.

Peter gaf er nog een stamp tegen, maar vertrok dan toch.

— O, hoe verzint die deugniet het! Ja, nicht Antje heeft gelijk; hij moet van de strandroovers afstammen, zei moeder.

— Het was juist of ik de oude Johanna hoorde. Maar ja, Peter kan zooveel menschen en dieren nabootsen. Maar morgen zal ik naar den voogd gaan. Nu drijft de schavuit het te ver!

— O, ik zal zeker gaan. Een mensch is 's nachts niet veilig meer in zijn huis. Hoe durft hij het! Het is ongehoord brutaal.

**
*

Den volgenden morgen begaf vrouw Geerkens zich naar Westerland. Hier woonde de voogd, de overste van het eiland, door de Deensche regeering

aangesteld.(1) Ze werd vriendelijk ontvangen door den voogd, die aandachtig naar haar verhaal luisterde. Hij zou Peter ontbieden en hem straffen.

— Och, straffen is misschien nog niet noodig, maar lees hem eens goed de les, zei de goedhartige klaagster.

In den namiddag moest Peter naar Westerland. Hij werd er tot den volgenden dag in het gevangenhok opgesloten. Woedend keerde hij terug. Maar hij durfde toch niets te zeggen, toen hij voorbij het huis van vrouw Geerkens ging.

II.

Men had op Sylt vroolijk kerstfeest gevierd. Ook bij vrouw Geerkens stond de kerstboom twee dagen lang. Er waren kennissen uit de buurt geweest en ze hadden kerstliederen gezongen, spelletjes gedaan, van de pannekoeken gesmuld, en een zeer prettigen namiddag en avond doorgebracht.

Het was nu drie dagen vóór Nieuwjaar. Maartje begaf zich tegen vier uur naar Westerland, waar er een feestje plaats had met zang en voordracht.

— Geeft ge er werkelijk niet om alleen thuis te blijven? vroeg ze bezorgd aan haar moeder.

---

(1) Sylt behoorde toen aan Denemarken. Nu is het bij Duitschland.

— Wel neen, kind! Geniet maar eens goed. Ik gun het u van harte.

— Het is jammer, dat ge niet mee gaat.

— Met Johanna kan dat immers niet. Het zou te laat worden voor het kind. Kleed u warm aan. Het is guur weer. Ge zult gezelschap hebben om terug te keeren.

— O, ja, er zijn er nog vijf van Rantum, die naar het feest gaan. Aleida is reeds van morgen naar Westerland vertrokken.

Aleida was een vriendin.

Dicht bij haar huis nog ontmoette Maartje, Lorsen.

— O, de prinses mag naar het feest te Westerland, zei hij treiterend. Wat is ze schoon gekleed! Haar vader is immers kapitein.

— Moeten we nog eens naar den voogd gaan? vroeg Maartje.

— Verklikkersvolk! Maar ik vergeet het niet, dat ik voor u een nacht in het kot gezeten heb.

— Het was te kort. En laat me nu gerust! En pas op! Bij het minste, wat ge doet ,klagen we u weer aan.

— Mauwvegers van den voogd!

Maartje ging verder. Sedert zijn straf had Peter zich toch rustig gehouden.

Het was donker, toen Maartje te Westerland

aankwam, dat toen nog spaarzaam verlicht was. (1

Maartje begaf zich naar de feestzaal. Ze was een der eersten, maar ze zat er warm en spoedig kwamen er kennissen. Zoo'n bijeenkomst was wel een heerlijke afwisseling in haar leven.

Er werd voorgedragen en gezongen en Maartje vermaakte zich opperbest. De tijd vloog om. Te half tien was het feest afgeloopen.

Maartje ging bij kennissen van Rantum om met hen huiswaarts te keeren. Maar deze zeiden, dat ze nog bleven. Men had nu muzikanten en 't jonge volk zou nog wat dansen.

— Ge doet toch ook mee? vroeg Aleida, haar vriendin.

— Moeder verwacht even na tien uur.

— En als het nu eens even na elf wordt?

— Moeder zou te ongerust zijn.

— Wilt ge dan alleen zoo door den avond? Doe dat niet!

— O, de maan is al opgekomen.

— Uw moeder kan toch wel denken, dat het op een feest gewoonlijk later wordt.

Maartje liet zich echter niet bepraten. Moeder zat bovendien al den heelen avond zoo eenzaam.

---

(1) Nu is Westerland een moderne badplaats geworden, en Sylt met het vasteland verbonden door een dam, waarover de trein rijdt. 's Zomers is er op het eiland zelfs een luchtvaartdienst.

Aldus trok het meisje alleen den duinweg op. Soms gleed als zilver het maanlicht over de streek; dan weer werd het door een grauwe wolk verduisterd. Het waaide vrij hard. Maartje was toch wat bang. De akelige verhalen van Sylt kwamen haar vóór den geest. Ze wilde ze verdrijven. Ze kon beter aan het feest denken. Het viel haar bitter tegen, dat ze geen gezelschap had. Ze stapte vlug door en wenschte vurig veilig bij moeder te zijn. Soms schrok ze van een zeevogel, die voor haar voeten opfladderde; dan weer van den wind, die zuchtend langs helmgras streek; of ze zag een dwergboom voor een gestalte aan... Ze zette het op een loopen, tot ze toch hijgend haar vaart moest verminderen.

Eensklaps slaakte ze een gil.

Manne, de Dijkdalman! Daar rees hij vóór haar op, in wit gewaad. En met de linkerhand stak hij zijn rechter vooruit. Hij begon vreeselijk te zuchten.

— Ik ben Manne, zei hij dan met doffe stem. Hornummers mij vermoord... mij, schipper van Archsum op Sylt... in het zand gestopt... deze hand afgekapt... geen rust.

En weer zuchtte hij akelig.

Hij zwaaide met die losse hand voor Maartje's gezicht. Het meisje slaakte een luiden gil en viel neer. Ze bleef liggen. En het spook verdween.

Ruim een uur later kwam het achtergebleven

groepje Tantummers vroolijk van de danspartij, jongens en meisjes. Soms huppelden ze nog. Eensklaps bleven de voorsten staan.

— Hier ligt iemand! riep een jonkman en hij boog zich over Maartje.

Dadelijk herkende hij haar.

— Het is Maartje Geerkens!

Dadelijk was de vroolijkheid uit.

— Wat is er gebeurd? vroeg er een.

Maar dat wist natuurlijk niemand.

— Zeker gevallen!

— Is ze gewond?

— Ligt ze bewusteloos?

— Ze is toch niet dood?

Zoo klonk het dooreen. Men sprak het meisje toe, maar kreeg geen antwoord, en begreep dat ze bezwijmd was. Men hoorde haar ademen.

— Laten we ze dadelijk naar huis brengen, zei Aleida. Ze ligt hier al een uur in de koude. Haar gezicht is als ijs.

De jongens tilden de bewustelooze op; ook de meisjes hielpen. En zoo ging het langzaam naar de woning toe.

— Ik zal haar moeder waarschuwen, sprak Aleida.

Ze klopte aan. Vrouw Geerkens zat te wachten, niet ongerust, want ze meende, dat het feest langer zou geduurd hebben.

— Maartje, zijt gij dat? vroeg ze.

— Goed volk... doe maar open! antwoordde Aleida.

Ze trad dan binnen.

— Is Maartje er nog niet? hernam de moeder verwonderd.

— Ja, maar ze is niet wel geworden. Ge moogt niet schrikken. De jongens moesten haar dragen.

— Wat is er dan gebeurd?

— Maartje kreeg een bezwijming.

— Maar waar is ze dan?

— Hier...

Aleida riep de anderen en deze droegen het meisje binnen. Vrouw Geerkens schrok, toen ze haar bleeke dochter zag.

— Ze is toch niet dood! kreet ze.

— Neen neen! klonk het.

— Leg ze in mijn bedstede. O, wat is er toch gebeurd? Ze voelt zoo koud...

— Ik zal hier vannacht blijven, zeg het even thuis! sprak Aleida tot het overig gezelschap.

Maar de anderen bleven nog staan. Ze hadden zoo gaarne geweten, wat er gebeurd was. Doch niemand kon het zeggen. Terwijl vrouw Geerkens haar dochter het gelaat inwreef met een opwekkend middel, en Aleida water warmde om een kruik te vullen, vertelde men, dat Maartje alleen teruggekeerd was en men haar op den weg gevonden had. Vrouw Geerkens kon geen wonden ontdekken en men begreep niet, wat er Maartje overkomen was.

Het gezelschap vertrok, maar Aleida bleef. Zij en de moeder verzorgden Maartje, wreven haar in, legden een warme kruik aan haar voeten en goten wat warme melk tusschen haar lippen. Vrouw Geerkens' geneeskundige kennis kwam haar goed te pas. De oude, sukkelachtige dokter van Westerland kon haar zorgen niet verbeteren.

Het werd een beroerde nacht. Weldra begon Maartje te woelen. Ze kreeg koorts en ijlde.

— Ze is over die geschiedenis van den Dijkdalman bezig, zei moeder. Nicht Antje heeft die laatst opgehaald met andere akelige verhalen, en dat is dom.

— Ze maakte zich misschien bang, toen ze zoo alleen door de duinen ging, en wie weet, schrok ze niet van iets zoo erg, dat ze bewusteloos neer viel...

— Een mensch weet niet wat te denken. Was ze maar bij u gebleven. Ik had me niet ongerust gemaakt. Een feest duurt gewoonlijk langer dan er gezegd wordt.

— Och ja. Ze wilde echter naar huis. Was ik maar met haar mee gegaan.

— Leg u wat ter ruste. Ik blijf toch op.

— O, ik zou niet kunnen slapen.

Tegen den morgen werd Maartje rustiger. Ze sliep.

— Een goed teeken, meende haar moeder. Ik zal een drankje gereed maken voor de koorts.

— Ik ga even naar huis, om mijn kleeren te verwisselen. Straks kom ik terug, beloofde Aleida.

Moeder bleef alleen. Boven werd Johanna wakker en schreide, omdat Maartje niet naast haar lag. Vrouw Geerkens haalde het kind beneden en zei, dat het stil moest zijn, want Maartje was ziek. En met vreemde oogen keek Johanna naar de bedstede.

Het was zoowat acht uur toen de kranke de oogen opsloeg. Even lag ze stil.

— Moeder! kermde ze dan.

En haar moeder stond dadelijk bij haar en vroeg liefdevol:

— Wat is er, lieve?

— Is hij weg?

— Wie?

— De Dijkdalman.

— Maar, kind, die is er niet geweest.

— Ja, ja... ik heb hem gezien in de duinen... O, daar is hij weer. Hij zwaait met die afgesneden hand. Jaag hem weg. Toe, moeder! Hij komt naar mij toe!

Maartje woelde. Angst laaide in haar oogen.

— Ge verbeeldt het u, zei vrouw Geerkens. Het is al dag; ik zal de lamp uitblazen en de luiken openen. Dat is beter.

Ze deed het. Het ochtendlicht, hoe vaal en

deemsterig nog, scheen Maartje toch iets te kalmeeren. Ze sloot weer de oogen...

— Ik heb dorst! kloeg ze dan.

Moeder liet haar wat thee drinken. Ze was zeer nieuwsgierig om te weten, wat er gisteravond gebeurd was en toch durfde ze er niet naar te vragen. Een tijd lag haar dochter stil.

— Moeder, kreunde ze dan.

— Ja, lieve.

— Ik ben ziek... ik heb het zoo warm... en mijn hoofd doet pijn.

— Ik zal er een natten doek op leggen.

Dit scheen de kranke goed te doen. Weer lag ze een poos rustig.

— Moeder! klonk het dan opnieuw. Ik heb hem gezien, den Dijkdalman. Hij kwam naar me toe, en stak die akelige hand uit. Hij riep, dat hij Manne was. Ik weet niet meer, wat er toen gebeurd is!

— Gij zijt bewusteloos neer gevallen en Aleida en de anderen hebben u gevonden en thuis gebracht. Lig nu maar rustig, dan zijt ge gauw beter.

— O, als hij terug komt!

— Dat doet hij niet! Wees niet bang meer.

Moeder ververschte het kompres. Maartje sluimerde weer in.

Tegen tien uur keerde Aleida terug, nu vergezeld door haar moeder en een van hun buurvriendinnen. Vrouw Geerkens vertelde fluisterend wat

Maartje meegedeeld had. Al deze lieden waren bijgeloovig. Ze hadden die oude verhalen steeds als waar hooren bevestigen, ook op de avondschool, waar groote meisjes en zelfs vrouwen naaiden, stopten, handwerken leerden en allerlei kletspraat verkochten, zooals schrijver Hansen in zijn « Kroniek van Sylts schoolwezen » vermeldt.

En vrouw Geerkens, Aleida, haar moeder en dezer vriendin geloofden nu, dat Maartje waarlijk den geest van den beroofden en vermoorden schipper Manne ontmoet had.

— Rond Kerstmis spookt hij rond, zei Aleida. Op Kerstavond is hij gedood. Verleden jaar heeft Siemen, de leurder, hem ook gezien.

De vrouwen bleven wat praten. Toen de vrouwen heengingen, beloofde Aleida's moeder in den nacht te komen waken.

IV.

De voogd van Sylt zat in zijn kantoor. Zijn schrijver kwam hem vertellen, dat Maartje Geerkens van Rantum den Dijkdalman ontmoet had en ziek te bed lag.

— En gelooft gij dien onzin van het spook? vroeg de voogd, die een zeer ontwikkeld man was.

— Neen, antwoordde de ambtenaar, echter zonder overtuiging.

— Ik ga naar Rentum, vergezel mij! beval de voogd na eenig nadenken.

Aleida's moeder en de buurvrouw hadden het nieuws niet verzwegen en van Rantum was dit naar Westerland overgebracht. De overste, die niet bijgeloovig was, wilde er het zijne van hebben en met zijn schrijver begaf hij zich naar het afgelegen dorp. Eerst stapten ze de woning van vrouw Geerkens binnen. Maartje lag weer half bewusteloos van de koorts en kon niet ondervraagd worden. De moeder vertelde wat haar dochter dien morgen gezegd had. Ze wist nu, dat de oude Johanna ook het spook had gezien, toen ze een opengewaaid vensterluik sloot. De voogd bezocht Johanna.

— Ja, heer, ik heb een witten man gezien, verzekerde de oude vrouw. Dat linkerluik daar was losgeraakt. Ik kon niet slapen, daar het zoo rammelde, en ging het vast maken. Ik keek naar buiten... en wat schrok ik! Een witte gedaante liep snel voorbij. Ik zei vlug een gebed op. Ik was waarlijk bang.

— En riep het spook niet?

— Neen. Het vloog als de wind langs mijn huisje...

— Hoe laat was dat?

— Even na tien uur. Ik had de klok hooren slaan... want ik kon niet slapen van dat luik.

— En langs waar liep het weg?

— Naar het Zuiden.

— Was het groot of klein?

— Tamelijk klein.

— Manne, de schipper, moet een groote kerel geweest zijn. Dan is hij onder het zand in het Dijkdal gekrompen, spotte de voogd, die zich aan dit bijgeloof ergerde.

Hij ging met zijn ambtenaar verder.

— Nu moeten we hier zijn, sprak hij en bleef staan vóór het huis van vrouw Lorsen.

Peter zat lui en slaperig zij den haard en schrok op, toen de heeren binnen traden. Zijn moeder, een kleine, magere vrouw, stopte kousen. Ze keek wat benauwd.

— Wel, Peter, ge zijt nog niet uitgerust, zie ik, zei de voogd. Laat naar bed gegaan?

— Neen, mijnheer, ik lag er te negen uur in, maar ik ben wat ziek, loog de jongen.

— Ge liegt. Ge liept te tien uur in het duin te spoken met een laken over uw kop! snauwde de voogd.

— Maar, heer...

— Vrouw, hoe laat is uw zoon gisteravond thuisgekomen? vroeg de voogd op strengen toon. Ik wil de waarheid weten.

— Het was na tien uur, mijnheer, stamelde de weduwe.

— Neen, moeder! Ge zijt mis! beweerde Peter.

— Zwijg gij! beval de voogd. Vrouw, hebt ge

vanochtend niet een laken gevonden? vervolgde hij.

— Ja, heer... en een ouden handschoen, die daar nog op de kas ligt.

De voogd nam den handschoen en zwaaide dien heen en weer.

— De afgekapte hand van Manne, den Dijkdalman! riep hij uit.

Hij sloeg Peter met den handschoen in het gezicht en gebood:

— Nu alles bekennen! Ik dacht dadelijk aan u, toen ik hoorde, dat er iemand voor spook had gespeeld. Gij valt Maartje Geerkens altijd lastig, en ge kondt het haar niet vergeven, dat ge een nacht in het hok hebt gezeten.

Peter kon niet meer loochenen. Hij wist, dat Maartje gisteravond naar het feest ging. Dat had hij van een buurvrouw van Aleida gehoord..

Maartje, zoo dacht hij, zou wel met anderen terugkeeren, maar ze moest dan toch een eindje alleen door het duin naar huis. Peter wilde een grapje uithalen en zou optreden als Dijkdalman. Maartje kwam zonder gezelschap van Westerland. En ja, toen had hij ze even bang gemaakt, even maar, uit de grap.

Dat vertelde hij nu en zijn moeder kloeg, dat die jongen haar nog door zijn deugnieterij in het graf zou helpen.

— Lafaard! sprak de voogd. Ge wildet Maartje

maar even bang maken; ge zaagt ze van schrik neervallen en toen zijt ge als een haas weggeloopen en hebt het meisje laten liggen in de koude. Waren er geen anderen nog van dat feest gekomen, dan had Maartje daar gelegen tot vanmorgen en was dood gevroren, door uw schuld! Maar nu is het uit met uw streken. Maak u klaar, ge moet mee! En in den eersten tijd keert uw zoon niet meer terug, vrouw Lorsen.

— Och, mijnheer, doe hem in een gesticht, dan komt er misschien wat van hem terecht. Ik zal voor hem bidden, meer kan ik niet! Hij heeft nooit naar mij geluisterd! kloeg de weduwe.

Peter begon te schreien, maar dat baatte niet. De voogd en zijn ambtenaar voerden hem naar Westerland. Den volgenden dag brachten de voogd en een politieman hem met de veerboot van Morsum naar Hooiersluis op den vasten wal en 's avonds was Peter in een opvoedingsgesticht.

**
*

Nu wist men wie de Dijkdalman geweest was en op Rantum was ieder tevreden, dat Peter opgesloten werd. Maartje bleef nog een week ziek. Ze hoorde de ware geschiedenis en genas van haar bijgeloof.

In Februari kwam kapitein Geerkens naar huis en hij vernam het spookverhaal.

— Zet toch al dien onzin uit uw hoofd, zei hij. Zeker zijn er op Hornum zeeroovers geweest, die wreed te werk gingen. Maar spoken bestaan er niet. De zee heeft dorpen verslonden, doch uit de golven luiden er geen klokken. We hebben hier te strijden tegen de golven en het stuifzand, doch niet tegen geesten en spoken.

Toch zijn er nog lieden op Sylt, die aan den Dijkdalman gelooven.

En de bezoekers van het bad Westerland hooren de oude sage van Manne van Archsum, zooals men ze mij vertelde, toen ik het oude eiland bezocht.

EINDE.

Van A. Hans' Kinderbibliotheek, verschijnt elke week een nieuw boekje. Het wordt te koop geboden in de boekwinkels en bij de gazetverkoopers.

Van de vroeger verschenen nummers zijn er steeds ruim drie honderd beschikbaar, terwijl er steeds herdrukt worden.

Nuttige boeiende lectuur, die overal, over het gansche Vlaamsche land gretig gelezen wordt.